

De Stemming van 9 december 2018

Zowel door de debatten over het Migratie-Pact als die over de Klimaatwet zien we dat de electorale positie van FvD is versterkt. Die partij wint met name kiezers van VVD en PVV.

Peiling Zetelverdeling

zetels	TK2017	2-12-2018	9-12-2018	Versch. vorige week	Versch. NU-TK18
VVD	33	23	22	-1	-11
PVV	20	19	18	-1	-2
GroenLinks	14	17	17		3
FvD	2	14	16	2	14
PvdA	9	15	15		6
SP	14	12	12		-2
CDA	19	11	11		-8
D66	19	10	10		-9
Partij voor de Dieren	5	8	8		3
DENK	3	7	7		4
ChristenUnie	5	7	7		2
50PLUS	4	4	4		
SGP	3	3	3		
Totaal	150	150	150		
Coalitie	76	51	50	-1	-26

In de Tweede Kamer is de initiatief-Klimaatwet behandeld van de coalitiepartijen plus GroenLinks, SP en PvdA. Daarom zijn ook een aantal vragen herhaald die in 2015 en juli 2018 zijn gesteld. Met name om te zien welke verschuivingen er zijn geweest en hoe de verschillen zijn naar stemvoorkeur.

Het aandeel der kiezers dat zich zorgen maakt over de opwarming van de aarde is 63%. Iets hoger dan in 2015. Bij de uitslagen naar de stemkeuze zien we dat de kiezers van PVV en FvD zich duidelijk minder zorgen maken hierover dan 6 maanden geleden. Bij de andere partijen zien we of amper verschuivingen of een groter aandeel dat zich zorgen maakt.

Maakt u zich zorgen om de opwarming van de aarde?

Aandeel "ja" t.o.v. stemkeuze op dat moment	Allen	Stemkeuze van dat moment									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
dec 2018	63%	59%	69%	92%	97%	86%	85%	71%	24%	25%	59%
juli 2018	62%	57%	60%	95%	96%	83%	73%	67%	35%	40%	55%
2015	56%	46%	54%	81%	94%	81%	81%	65%		30%	64%

Rond de 70% denkt dat de mens verantwoordelijk is voor de opwarming van de aarde. Bij FvD en PVV zien we t.o.v. een half jaar geleden een duidelijke daling. Als ingezoomd wordt op de kiezers die sinds de vorige verkiezingen van de VVD naar de FvD zijn overgegaan valt vast te stellen dat onder die kiezers het aandeel dat denkt dat de mens verantwoordelijk is voor de opwarming van de aarde 20% lager is dan bij de VVD-kiezers die trouw blijven aan de VVD. Dat patroon was vorige week ook al waarneembaar t.a.v. het Immigratie-Pact van Marrakesh. Ten aanzien van dat onderwerp en de Klimaatwet is FvD een duidelijke electorale concurrent van de VVD.

Denkt u dat de mens verantwoordelijk is voor de opwarming van de aarde?

Aandeel "ja" t.o.v. stemkeuze op dat moment	Allen	Stemkeuze van dat moment									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
dec 2018	69%	70%	63%	94%	98%	90%	75%	80%	31%	45%	63%
juli 2018	71%	68%	68%	95%	95%	92%	71%	69%	45%	55%	60%
2015	71%	64%	72%	92%	92%	92%	86%	79%		54%	76%

Hetzelfde patroon als bij de vorige twee vragen zien we bij de steun voor een overheidsbeleid om in 2050 95% minder CO2 uit te stoten. Twee derde is daar voor, maar de kiezers van FvD en PVV zijn in overgrote mate tegen. Die tegenstand onder FvD- en PVV- kiezers is sinds de zomer alleen maar toegenomen.

Wilt u dat het overheidsbeleid erop gericht is dat in 2050 de CO2-uitstoot 95% minder is dan in 1990?

Aandeel "ja" t.o.v. stemkeuze op dat moment	Allen	Stemkeuze van dat moment									
		VVD	CDA	D66	GrLnks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50PLUS
dec 2018	66%	70%	65%	92%	97%	92%	89%	78%	25%	31%	64%
juli 2018	68%	66%	66%	87%	99%	93%	84%	75%	44%	41%	51%
2015	65%	55%	61%	82%	97%	84%	91%	80%		40%	78%

- zie volgende pagina

Er zijn meer mensen die vinden dat de reductie van 49% in 2030 een streefcijfer moet zijn dan dat het juridisch afdwingbaar moet zijn. De verschillen binnen de coalitie zijn fors. VVD- en CDA-kiezers vinden in overgrote mate dat het een streefcijfers moet zijn, bij D66 vindt een duidelijke meerderheid dat het juridisch afdwingbaar moet zijn.

Er is discussie of de reductie van 49% in 2030 juridisch afdwingbaar moet zijn of een streefcijfer is. Wat vindt u dat het moet zijn?

percentages	Allen	Stemt nu:									
		VVD	CDA	D66	GrLnsks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50Plus
Juridisch afdwingbaar	33%	17%	15%	58%	81%	45%	61%	33%	9%	8%	24%
Streefcijfer	50%	72%	74%	34%	15%	44%	31%	55%	61%	46%	46%
Geen voorkeur	11%	9%	8%	3%	2%	8%	2%	8%	20%	29%	27%
Weet niet/geen antwoord	6%	2%	3%	5%	2%	4%	6%	4%	9%	16%	3%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Op dit moment lijkt het erop dat de doelstelling van een 25% verlaging in 2020 niet gehaald wordt. En ook hier zien we grote verschillen over datgene wat er nu gedaan moet worden om die doelstelling toch proberen te halen. 72% van de D66-kiezers wil harde maatregelen, terwijl de kiezers van VVD en CDA dat voor minder dan 30% vinden.

Vindt u dat de regering harde maatregelen moet nemen om in 2020 de klimaatdoelstelling van een verlaging van 25% uitstoot CO2 te realiseren?

percentages	Allen	Stemt nu:									
		VVD	CDA	D66	GrLnsks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50Plus
Ja	42%	28%	29%	72%	89%	65%	68%	47%	10%	21%	26%
Nee	50%	65%	62%	22%	5%	25%	28%	43%	86%	76%	58%
Weet niet/geen antwoord	7%	7%	9%	7%	6%	10%	4%	10%	4%	3%	16%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Dat wereldwijd de CO2 nog steeds stijgt vindt de meerderheid van de Nederlanders geen reden om van de ingeslagen weg in Nederland af te wijken.

Wereldwijd stijgt de uitstoot van CO2 nog steeds. Wat vindt u dat Nederland nu moet doen?

percentages	Allen	Stemt nu:									
		VVD	CDA	D66	GrLnsks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50Plus
Maar stoppen met pogingen CO2 te verlagen, want het heeft per saldo toch heel weinig effect.	15%	8%	11%	0%	1%	4%	5%	10%	39%	44%	13%
De plannen matigen, zolang er wereldwijd niet echt wordt opgetreden.	26%	29%	26%	9%	4%	19%	13%	30%	44%	36%	40%
Doorgaan op de ingeslagen weg, mede om als voorbeeld te dienen voor de rest van de wereld	55%	62%	60%	89%	92%	74%	80%	57%	14%	18%	45%
Weet niet/geen antwoord	3%	1%	4%	2%	4%	3%	1%	3%	3%	2%	3%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Ruim 55% van de Nederlanders is bereid een maandelijkse financiële bijdrage te leveren aan de verlaging van het CO2-gehalte. De hoogte van dat bedrag lijkt niet afhankelijk te zijn van de hoogte van de financiële bijdrage van de industrie. Wel van de politieke voorkeur.

Hoeveel bent u bereid per maand bij te dragen aan het terug dringen van het CO2-gehalte als de industrie X% van het totaal betaalt?

percentages	Industrie betaalt:		
	25%	50%	75%
Meer dan 100 euro per maand	10%	13%	11%
Tussen 50 en 100 euro per maand	14%	15%	11%
Tussen 25 en 50 euro per maand	16%	12%	18%
Tussen 10 en 25 euro per maand	7%	8%	11%
Tussen 5 en 10 euro per maand	9%	9%	6%
Minder dan 5 euro per maand	44%	43%	43%
Totaal	100%	100%	100%

Bent u bereid per maand een bedrag bij te dragen aan het terug dringen van het CO2-gehalte als de industrie 25%-75% van de totale kosten betaalt?

percentages	Allen	Stemt nu:									
		VVD	CDA	D66	GrLnsks	PvdA	PvdD	SP	FvD	PVV	50Plus
Meer dan 50 euro per maand	24%	25%	19%	43%	54%	28%	38%	10%	5%	2%	17%
Tussen 5 en 50 euro per maand	33%	39%	32%	51%	34%	50%	38%	42%	20%	15%	36%
Minder dan 5 euro per maand	43%	36%	49%	6%	12%	22%	24%	48%	75%	83%	47%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%	100%